

ΜΗ ΕΠΑΝΔΡΩΜΕΝΑ ΑΕΡΟΧΗΜΑΤΑ. ΤΟ «GAME CHANGER» ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ ΣΗΜΕΡΑ.

Του Ιωάννη Μπαλτζώ*

Στην σημερινή εποχή, θεωρείται αδιανόητο για έναν σύγχρονο στρατό να διεξαγάγει επιχειρήσεις, χωρίς να κάνει χρήση των ΜΕΑ (Μη Επανδρωμένα Αεροχήματα) πάσης μορφής και αποστολής. Τα ΜΕΑ στα αγγλικά UAV (**Unmanned Aerial Vehicle**), ή **Drones** ονομάζονται τα κάθε είδους ιπτάμενα οχήματα που δεν έχουν χειριστή στην άτρακτό τους, αλλά πραγματοποιούν πτήσεις είτε αυτόνομα είτε μέσω τηλεκατεύθυνσης. Ο όρος UAV, χρησιμοποιείται γενικώς για τα μεσαία και μεγάλα ΜΕΑ (σύμφωνα με το NATO Class II & III, βάρους άνω των 150 kgr), ενώ ο όρος drone για τα μικρότερα αεροχήματα (NATO Class I, κάτω των 150 kgr). Τα ΜΕΑ χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες: Αυτά με σταθερές πτέρυγες, όπως τα αεροπλάνα, και αυτά με έλικες, όπως τα ελικόπτερα. Τα ΜΕΑ χρησιμοποιούνται σε πλήθος αποστολών, στην ειρήνη και στον πόλεμο, όπως: ISR (intelligence, surveillance, reconnaissance), συλλογής πληροφοριών, επιτήρησης, αναγνώρισης αλλά και counter-intelligence (αντικατασκοπίας). Δηλαδή, για αναμετάδοση ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών, συλλογή ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών και τηλεπικοινωνιών (ESM/ELINT και COMINT), εκτέλεση παρεμβολών (ECM), περιπολίες, επιτήρηση εγκαταστάσεων υψηλής στρατηγικής σημασίας, αποστολές καταστολής αεράμυνας (SEAD), αναμετάδοση ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών, κατάδειξης στόχων, συλλογή ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών και τηλεπικοινωνιών (ESM/ELINT και COMINT), εκτέλεση παρεμβολών (ECM) και πλήθος άλλων αποστολών, αποδεικνύοντας την σημασία και χρησιμότητά των.

Μια ιδιαίτερα κατηγορία των ΜΕΑ, είναι τα περιπλανώμενα πυρομαχικά (loitering munitions), η «τελευταία λέξη» στον σύγχρονο πόλεμο. Είναι όπλα μίας χρήσης που έχουν σχεδιαστεί για να βρίσκουν έναν στόχο και να τον καταστρέφουν. Μόλις εκτοξευτούν στον αέρα, μπορούν να κυνηγήσουν έναν στόχο με ανθρώπινη παρέμβαση από έναν σταθμό ελέγχου, η με αυτόνομη πτήση και εντολή να χτυπήσουν καθορισμένους στόχους ή συνδυασμό αυτών. Στο βιβλίο του «Army of None», ο Πολ Σαρ ορίζει τα “περιπλανώμενα πυρομαχικά” ως ένα αυτόνομο όπλο που μπορεί να «ψάξει, να αποφασίσει αν θα εμπλακεί και να εμπλέξει στόχους μόνο του», χωρίς να χρειάζεται ανθρώπινη παρέμβαση. Είναι περισσότερο “έξυπνοι πύραυλοι” παρά αεροσκάφη. Εκτοξεύονται, όπως τα φορητά αντιαρματικά ή αντιαεροπορικά συστήματα και επιτρέπουν σε ολιγομελείς ομάδες να αναπτύσσουν διακριτικά το όπλο στο πεδίο της μάχης. Είναι πολύ αποτελεσματικά, φθηνά, αξίας μερικών δεκάδων χιλιάδων δολαρίων και καταστρέφουν στόχους αξίας δεκάδων εκατομμυρίων, όπως π.χ. ένα άρμα

μάχης. Είναι στην κυριολεξία «game changer» στο πεδίο των επιχειρήσεων, όπως συμβαίνει στον πόλεμο στην Ουκρανία.

Πρόσφατα, ο ΥΕΘΑ, τόνισε την ανάγκη απόκτησης από τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις συστημάτων που αλλάζουν τη μορφή των πολεμικών επιχειρήσεων όπως είναι τα περιφερόμενα πυρομαχικά, τα διάφορα ΜΕΑ και αυτό είναι επιβεβλημένο και απαραίτητο. Θετικότατο, ότι η ελληνική αμυντική βιομηχανία έχει κάνει ήδη μεγάλη πρόοδο σε αυτό τον τομέα. Σήμερα όλοι οι Στρατοί, εντάσσουν τα ΜΕΑ στο οπλοστάσιό των, η δε αγορά παγκοσμίως κινείται ανοδικά και από 13 δις δολάρια το 2023, εκτιμάται ότι θα εκτοξευτεί στα 18,2 δις μέχρι το 2028.

- *Ο Ιωάννης Μπαλτζώης είναι αντιστράτηγος ε.α., Μ.Sc. του ΕΚΠΑ στην Γεωπολιτική, πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ.*